

РЕШЕНИЕ

№ 60

гр. Варна, 28.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВАРНА, I СЪСТАВ, в публично заседание на първи март през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Милен П. Славов

Членове: Петя Ив. Петрова
Мария Кр. Маринова

при участието на секретаря Виолета Т. Неделчева
като разгледа докладваното от Милен П. Славов Въззивно гражданско дело
№ 20233000500040 по описа за 2023 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е образувано по подадена въззивна жалба и насрещна въззивна жалба от страните в първоинстанционното производство срещу различни части на решение № 422/06.10.22г., поправено с решение № 475/01.11.22г., постановени по т.д. № 101/22г. на ВОС, както следва:

Въззивна жалба от Д. И. П. от гр. Варна чрез адв. Я. Д. от АК-София, насочена против решението **в частта му**, с която е отхвърлен иска ѝ за присъждане на разликата над сумата от 15 000 лв. до претендирания размер от 26 000 лв. (като частичен иск от 30 000 лв.), претендирана като обезщетение за претърпени неимуществени вреди (болки и страдания), вследствие на настъпили травматични увреждания, получени като пряка и непосредствена последица от настъпилото на 13.05.21г. ПТП в гр. Варна, причинено от неидентифицирано моторно превозно средство. Счита се, че определеният от съда размер на обезщетението се явява несправедлив и занижен спрямо конкретно установените фактически обстоятелства по делото относно: вида и характера на телесните увреждания и вида и продължителността на проведеното лечение; перспективите последиците от травмите да отшумят във времето; претърпените болки и неудобства въз основа на събраните писмени и гласни доказателства и заключението по СМЕ. Счита се, че са налице обективни данни да се приеме, че са останали трайни неблагоприятни последици за физиологичния статус на ищцата, отразявайки се отрицателно върху цялостния ѝ жизнен стандарт и качеството

й на живот занапред, което преценено ведно с икономическата конюнктура в страната, трайната тенденция към нарастване на премиите и лимитите по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите и присъжданията по аналогични дела обезщетения от съдилищата, обосновават извода за определяне на справедлив размер на обезщетението, съизмерим с отправената от ищцата претенция. Въззивницата се е позовала и на влязло в сила решение по т.д. № 1131/20г. на ВОС, с което за претърпените от нея неимуществени вреди от предходно ПТП на 16.12.19г., ѝ е била присъдена сумата от 22 000 лв.и то за по-леко като характер, степен и последици травматично увреждане. Посочени са и решения на Апелативен съд-София като произнасяне по сходни казуси с присъдени по-високи обезщетения за неимуществени вреди. Претендира се отмяна на решението в обжалваната му част и присъждане на сума в размер на още 11 000 лв., ведно със законната лихва от датата на исковата молба до окончателното ѝ изплащане. Претендира се присъждането и на адвокатско възнаграждение за втората инстанция.

В предвидения срок е депозиран **отговор на въззивната жалба, инкорпориращ в себе си и насрещна въззивна жалба** от ответника Гаранционен фонд, гр. София, чрез адв. Л. Велева от АК-Добрич, с който въззивната жалба на ищцата е оспорена като неоснователна и необоснована и се претендира потвърждаване на решението в обжалваните му части, а с насрещната въззивна жалба се претендира отмяна на решението в осъдителната му част за разликата над сумата от 10 000 лв. до 15 000 лв. Счита се, че процесуалният представител на ищцата интерпретира некоректно приетите за установени от решаващия съд факти и обстоятелства, вкл. и заключенията на експертите, като се цели не реално обезщетяване, а неоснователно обогатяване. Поради това се счита, че е неоснователен доводът за присъждането на занижен размер на обезщетението. Поддържа се, че САТЕ, базирайки се единствено на показанията на водача на автобуса и на ищцата, по никакъв начин не дава обективен и категоричен отговор относно механизма на процесното ПТП, както и какво е било поведението на ищцата по време на пътуването и непосредствено преди и по време на инцидента. Излага се, че ищцата не е взела необходимите мерки за безопасно стоене права в автобуса като е станала преждевременно преди спирането му, тъй като е била натоварена с дамска чанта и количка за пазар. Предвид нейната възраст, претърпяната преди това травма в лявата ръка и нестабилния стоеж, натоварена с чанта и количка, следва да се приеме, че това поведение на ищцата е допринесло в голяма степен за падането и настъпването на травмите. Съпричиняването на вредите не е било отчетено от съда поради неправилно прилагане на правилата на правната и формална логика, необсъждане и неподлагане на анализ на всички доводи и възражения на ответника и на доказателствения материал по делото. Освен това следва да се вземе предвид и обстоятелството, че възстановителният процес е бил компрометиран от поведението на самата ищца, която е отказала рехабилитация. Счита се, че цитираните в жалбата съдебни решения не касаят

аналогични случаи и не са относими към процесния казус, а по същество не съставляват и задължителна съдебна практика.

С допълнителна молба от 13.12.22г. Гаранционният фонд чрез процесуалния си представител е уточнил, че се обжалва решение № 422/06.10.22г., постановено по т.д. № 101/22г. на ВОС в осъдителната му част за сумата над 10 000 лв. до присъдените 15 000 лв., поради неговото противоречие с материалния закон и нарушение на съдопроизводствените правила и поради необоснованост.

В указания от съда срок е депозиран отговор на насрещната въззивна жалба от Д. П. чрез адв. Д., с който същата е оспорена като неоснователна и се претендира потвърждаване на решението в обжалваната му част. Излага се, че релевираното от ответника възражение за съпричиняване на вредите от ищцата е било бланкетно – без посочване с какво конкретно свое поведение ищцата е допринесла за настъпване на вредоносния резултат. Ако обаче това възражение се приеме за допустимо и бъде разгледано, то се претендира съдът да вземе предвид установения чрез заключението на САТЕ механизъм на настъпване на ПТП – че при конкретната скорост на движение на автобуса и предприетото аварийно намаление на тази скорост, при което са възникнали закономерно инерционни сили, действащи върху пътниците в автобуса, то за ищцата е било невъзможно, макар и захваната за предвиденото за това място (тръбна арматура), да се задържи без да падне на пода на автобуса (имайки предвид къде и защо е стояла права, както и нейните физически особености и възраст). Поради това се претендира решението в обжалваната му от ответника част да бъде потвърдено, ведно с присъждането на адвокатско възнаграждение.

Решението не е обжалвано и е влязло в сила в частта му, с която в полза на ищцата е присъдено обезщетение за неимуществени вреди за сумата в размер на 10 000 лв., ведно със законната лихва от подаване на исковата молба до окончателното изплащане на сумата.

В с.з. пред въззивния съд съображенията, изложени във въззивната жалба на ищцата, се поддържат чрез процесуален представител.

В депозирано в указания от съда допълнителен срок писмено становище Гаранционният фонд чрез процесуален представител поддържа отговора на въззивната жалба на насрещната страна, както и своята насрещна въззивна жалба. Счита се, че първоинстанционният съд не е взел предвид всички доказателства по делото, от които се установява, че ищцата без да съобрази собственото си здравословно състояние (с претърпяна травма на лявата ръка от предходно ПТП и увредено общо състояние) и възраст, е предприела преждевременно ставане от седалката, на която е седяла в автобуса, много преди спирката. Освен това ръката ѝ е била заета от дамска и пазарска количка, които при наложилата се ситуация на внезапно спиране от водача на автобуса, е довело до настъпването на вредоносния резултат. Счита се, че с това ищцата е допринесла за настъпване на вредите си. Налице е позоваване и

на изявления на ищцата в обясненията ѝ, дадени в рамките на воденото досъдебно производство, в които се счита, че е налице признание на неизгодни за страната факти, които следва съдът да вземе предвид.

За да се произнесе настоящият състав на съда приема следното от фактическа и правна страна:

С оглед релевираните от ищцата твърдения по фактите в подадената на 21.02.22г. искова молба и отправеното до съда искане за осъждане на Гаранционен фонд, гр. София (поради това, че е отказал плащане по извънсъдебно предявената до него претенция) да ѝ заплати обезщетение в размер на 26 000 лв. (частичен иск от 30 000 лв.) за претърпените от нея неимуществени вреди от телесните ѝ увреждания от ПТП, настъпило на 13.05.21г. в гр. Варна, на бул. „Сливница“, причинено от виновното и противоправно поведение на водача на МПС, което е напуснало местопроизшествието и не е било установено (неидентифицирано моторно превозно средство), правната квалификация на иска е по чл. 557, ал. 1, т. 1, вр. чл. 558, ал. 5 от КЗ.

След като съдът се е произнесъл при подвеждане на фактите под хипотезата на приложимата материалноправна норма и в рамките на отправеното до съда искане, първоинстанционното решение се явява валидно и допустимо в обжалваната му част.

Предвид влизането в сила на първоинстанционното решение в частта му, с която ответникът е осъден да заплати на ищцата обезщетение за неимуществени вреди в резултат на посоченото ПТП, то следва да се приеме, че между страните е установено с влязло в сила решение, че е налице хипотезата на чл. 557, ал. 1, т. 1 от КЗ и Гаранционният фонд в изпълнение на функцията си по чл. 519, ал. 1, т. 1 от КЗ дължи плащане на обезщетение на ищцата за понесените от нея неимуществени вреди, респ. и относно механизма на настъпване на ПТП и на вредите. Спорните факти пред въззивната инстанция са относно размера на дължимото на ищцата обезщетение за неимуществени вреди от претърпяната травма от това ПТП и основателността на релевираното от ответника възражение за съпричиняване на вредите.

В исковата си молба ищцата е твърдяла, че е пътувала в автобус от градския транспорт и при приближаване на автобусната спирка, на която е трябвало да слезе, тя е застанала права до втората врата на превозното средство. Поради внезапно предприета маневра от неидентифицирано МПС, което при попятното си движение, е навлязло в лентата за движение на автобуса, водачът на последния е предприел аварийно спиране и ищцата е паднала на пода. От това тя е получила фрактура на дясна раменна кост в горна трета и контузия на ляв лакът. Горният десен крайник е бил имобилизиран с ортеза за период от 30 дни, но болките продължили. Ищцата изпитала уплаха и стрес, както и цялостно емоционално и физиологично сътресение и смущение. Не е могла да използва водещата си дясна ръка по

време на възстановителния период, което довело до редица затруднения в ежедневно й обслужване и получаването на чужда помощ и съдействие. Нарушен бил сънят и социалната активност и контакти при ищцата, появили се притеснение от използването на превозни средства от градския транспорт, както и тревожност, напрегнатост и раздразнителност.

В отговора на исковата молба ответникът е поддържал, че вина за получените травми от процесното ПТП имала единствено ищцата, тъй като тя не била предприела необходимите действия за осигуряване на собствената си безопасност като пътник в обществения транспорт – не се е държала здраво на предназначенията за това място. Евентуално се е поддържало, че с това си поведение ищцата е допринесла за настъпването на травмите.

От заключението на САТЕ, изслушано пред първоинстанционни съд, което съдът кредитира като компетентно и обективно дадено (въз основа на доказателствата по делото, включващи и материалите от досъдебното производство, както и гласните доказателства, събрани пред първоинстанционния съд), се установява, че процесното ПТП е настъпило на 13.05.21г. около 11:15 ч. в гр. Варна, бул. „Сливница“, на кръстовището преди автобусна спирка „Г. Петлешев“, в посока центъра на града. Ищцата е била пътник в автобус от градския транспорт, марка „Соларис Урбино“ 12. Към момента на настъпване на ПТП (когато неидентифицирано МПС е навлязло в пътната лента за движение на автобуса) последният се е движил със скорост от 23.2 км/ч (или 6.44 м/сек.) – по данни от GPS извлечение и извадка за времето от 11:13:41 ч. до 11:13:43 ч. От изследвания видеофайл, издет от камерата на автобуса за нуждите на наказателното производство, водено срещу неизвестен извършител, което е било спряно, експертът е установил, че се чува звуков сигнал (клаксон) и в салона на автобуса се вижда нарушена устойчивост на правостоящите пътници от аварийното и внезапно намаляване на скоростта. Според експерта с оглед да се избегне удара с неидентифицирания автомобил е било необходимо да се предприеме аварийно намаляване на скоростта на автобуса. Вследствие на инерционните сили, действащи върху пътниците в автобуса при аварийното му намаляване на скоростта (пътниците продължават движението си в купето на автобуса със скоростта, с която се е движил той преди предприемане на спирането), Д. П. като пътничка, намираща се правостояща непосредствено до втората врата и е захваната за предвиденото за това място (тръбна арматура), губи равновесие и пада на пода на автобуса. Можело е да настъпи ПТП с неидентифицираното МПС, което е щяло да бъде с неизвестен край, ако водачът на автобуса не е предприел аварийното спиране. Имайки предвид скоростта на автобуса и теглото на ищцата (63 кг.), възникналата сила, която е въздействала на ищцата в случая е била $F=m.a$, или $63 \text{ кг} \times 6.44 \text{ м/сек.} = 405.72 \text{ N /нютона/} = 41.37 \text{ кг/сила}$.

Пред първоинстанционния съд е бил разпитан водачът на автобуса, в който се е движела ищцата в деня на инцидента – свидетелят Т.. Същият сочи, че движението е било натоварено и той се е движел в дясната пътна

лента, когато автомобил от лявата пътна лента внезапно е излязъл пред автобуса. Поради това свидетелят натиснал спирачката, за да избегне удара с автомобила. Спирката била на 20-30 метра от произшествието. Жената, която паднала в автобуса била с пазарска количка и чанта. Тя се оплакала от болки в областта на дясната ръка.

Ищцата е била разпитана като свидетел в рамките на воденото ДП № 145/21г. на сектор „Пътна полиция“ при ОД на МВР-Варна. Същата е посочила, че на 13.05.21г. при качването в автобуса тя се настанила на седалка в дясната страна и до втората врата. При приближаване на кръстовището с пресечката към пазарчето на ж.к. „Младост“ срещу блок 147, в който живее, ищцата се приготвила за слизване на приближаваната спирка „Г. Петлешев“. След като станала от седалката, застанала права близо до втората врата на автобуса. В едната си ръка държала пазарска количка с колелца, която се дърпа с ръка, а в другата ръка е имала дамска чанта. Била се хванала с едната си ръка за близкия лост до вратата на автобуса и изчаквала той да спре. Била насочена с лице към дясната страна на пътя, към спирката. Тогава изведнъж усетила внезапното спиране на автобуса и в този момент залитнала назад, тъй като загубила равновесие. Ръката ѝ се изпуснала от лоста, направила крачка напред, след което залитнала рязко назад и паднала по гръб и на дясната си ръка на пода на автобуса. Тогава наранила дясната си ръка и получила силни болки в тази област. (л. 95-97 от делото).

В с.з. на 18.07.22г. (когато не е било прието заключението на вещото лице поради наличието на допълнителен доказателствен материал, представен от ищцовата страна) експертът е отговорил, че в своята практика е правил експеримент при скорост на движение на автобус със 17 км/ч., който удря рязко спирачка, при което почти на 100% е невъзможно човек да се задържи и да не падне, освен ако не е седнал. А в случая става въпрос за възрастен човек с намалени сили. (л. 184).

От заключението на СМЕ, изслушано пред първоинстанционния съд, което съдът също кредитира като компетентно и обективно дадено, се установява, че при процесното ПТП ищцата е получила счупване на раменната кост на дясната ръка в горната ѝ част (шийката), без значително разместване на костните фрагменти. Увреждането е било получено по механизма на падане от собствен ръст върху земната повърхност с изпъната ръка и добре отговаря да е осъществено по посочения в исковата молба начин. Първите няколко дни е обичайно травмата да е съпроводена със значителни болкови усещания. С времето те намаляват, но при някои случаи е възможно да има необходимост от системна употреба на обезболяващи. В случая е била извършена имобилизация /ортеза/ на ръката за период от 30 дни. Това счупване е довело до трайно затруднение в движението на горен десен крайник за период от 3-4 месеца. По време на поставената ортеза е било невъзможно да се натоварва и използва ръката. След премахването на ортезата следва период на постепенно възстановяване на функциите на ръката за период от 2-3 месеца, през който е необходимо провеждането на

рехабилитация. В конкретния случай ищцата е съобщила, че не е провеждала рехабилитация, което е забавило нейното пълно възстановяване. Вещото лице е установило, че и при прегледа все още не са се възстановили в пълен обем движенията на ръката. Но изказва мнение, че при провеждане на активна рехабилитация, обемът на движения ще се възстанови. При промяна на метеорологичните и атмосферните условия, физическо натоварване и др., понякога спорадично се проявява болков синдром в засегнатата зона. Вещото лице не е установило получената от ищцата травма да е ускорило развитието на дегенеративни заболявания и/или изменения в раменната област.

По делото е разпитан като свидетел бившият зет на ищцата – свидетелят Ф.. Същият сочи, че ищцата му се обадила вечерта след инцидента и го уведомила за претърпяното ПТП – второ поред, тъй като преди около година ищцата е претърпяла друго такова. Поради това, че дъщерята на ищцата живее в чужбина и няма други близки в града, Д. П. живее сама и свидетелят при нужда ѝ помага. Соци, че той ходи да ѝ пазарува, а една нейна приятелка и помагала за ежедневните нужди – готвела, перяла и я обслужвала. Носенето на ортезата продължило около месец и след това ищцата не можела да си вдигне ръката. Приемала предписаните ѝ медикаменти за болките. Понастоящем ищцата е притеснена, когато трябва да се качи в кола – според свидетеля тя е стресирана. Соци, че ищцата не е ходила на рехабилитация, тъй като не ѝ било предписано. Предходният претърпян от ищцата инцидент бил през м. 12.2019г., когато била счупена лявата ѝ ръка.

Видно от представените с исковата молба заверени копия на амбулаторни листи за осъществени на ищцата медицински прегледи на 27.05.21г., 03.06.21г. и 17.06.21г., че специалистът-ортопед е отбелязал, че ищцата съобщава за болки в дясна мишница, оплаква се от болки в диафизата на раменната става в дясно. Констатирано е, че пациентката добре понася поставената ортеза. Направени били рентгенографски изследвания и физикален преглед. Предписано е било медикаментозно лечение чрез кортикостероиди и ищцата е била насочена след последния преглед за физиотерапия.

При извършената от настоящия съд служебна справка в публикуваните съдебни актове на електронен адрес <https://legalacts.justice.bg> се установи, че с решение № 160/11.06.21г. по т.д. № 1131/20г. на ВОО (междувременно влязло в сила на 09.07.21г.), ЗД „Бул Инс“ АД, гр. София, е било осъдено да заплати на Д. И. П. сумата от 22 000 лв. като обезщетение за претърпените от нея неимуществени вреди, изразяващи се във физически болки и страдания, негативни психически преживявания и състояние на емоционален стрес, вследствие на ПТП, настъпило на 06.12.2019г. в гр.Варна, на кръстовището между бул. „Република“ и ул. „Хан Севар“, по вина на водача на товарен автомобил, чиято отговорност към момента на инцидента е била застрахована при ответника по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“, на основание чл.432 от КЗ. Прието е в съдебния акт, че при това ПТП на 06.12.19г. настоящата ищца е получила счупване на лявата лакътна кост в

долна трета, с разместване на фрагментите, контузия на носа, контузия на гръдния кош, хематом в областта на лявата вежда. Описаните травматични увреждания са резултат на удари с или върху твърди, тъпи предмети, респективно при удар от детайл на МПС с последващо падане и удар в подлежащата настилка. Прието е по делото, че счупването на лявата лакътна кост е обусловило трайно затруднение в движението на левия горен крайник за период не по-малък от 3-4 месеца. Непосредствено след получаване на такива травматични увреждания е налице ограничение в движенията на левия горен крайник, болка в областта на носа, главоболие, болка в областта на гръдния кош повече при дишане и движение. При контузия на носа е налице болка и затруднено дишане. По това дело е било установено още, че към момента на проведения клиничен преглед е била налице леко изразена болезненост в областта на лявата киткова става, хватателните функции и на двата горни крайника са били с намален обем, но към момента на приобщаване на експертното заключение е било налице пълно възстановяване от описаните травматични увреждания.

С оглед на установеното по-горе от фактическа страна следва да се приеме, че при процесното ПТП на 13.05.21г., при падането си на пода в автобуса, вследствие на предприетото аварийно спиране на превозното средство от водача, ищцата е получила счупване на раменната кост на дясната ръка в горната ѝ част (шийката), без значително разместване на костните фрагменти. Изпитваната болка през първите няколко дни е била значителна, като с времето болковият синдром е намалявал. Била е извършена имобилизация /ортеза/ на дясната ръка на ищцата, което продължило за период от 1 месец, през който обслужването с този крайник е било невъзможно. Трайното затруднение в движението на дясната ръка (това е по-активната ръка при ищцата) е продължило за период от 3-4 месеца. По време на възстановителния процес ищцата е била подпомагана за задоволяване на ежедневните си битово-хигиенни нужди от своя приятелка, както и от бившия си зет – обличане, къпане, пране, готвене, почистване, пазаруване и всичко необходимо. Въпреки назначената ѝ рехабилитация, ищцата не е осъществила тази медицинско-възстановителна дейност, което е довело до наличието на ограничения в движението на крайника. Експертът обаче сочи, че все още е възможно пълното възстановяване на движенията на дясната ръка при провеждане на рехабилитацията, което налага извода, че обективно не са налице пречки за пълното възстановяване на функциите на крайника при ищцата. Освен това не се установи по делото травмата да е причинила или ускорила дегенеративни заболявания в засегнатата зона.

Установи се още, че понастоящем ищцата изпитва страх да се качва в превозни средства (така св. Ф.). Не се установи по делото обаче наличието при ищцата на посттравматична нервно-вегетативна симптоматика, изразяваща се в нарушение на съня (извън болковия синдром, който най-вероятно е довел до смущения в тази насока), раздразнителност, тревожност, напрегнатост. Не се установи и изпитването на силна уплаха и стрес,

надхвърлящи обичайните в такава ситуация.

Имайки предвид характера на получената при процесното ПТП и описана по-горе травма (средна по своя характер), вида и продължителността на проведеното лечение – изцяло консервативно (чрез имобилизация за 1 месец и възстановителен период за около още 2-3 месеца) и симптоматично медикаментозно относно търпените болки, които са били най-интензивни в първите дни след травмата, пълното зарастване на костта и липсата на всякакви усложнения, които да са изисквали или да изискват понастоящем или в бъдеще допълнителни изследвания, лечение, поддържане или допълнителна чужда помощ; възрастта на ищцата към момента на получаване на травматичните увреждания (тя е била на 79-годишна възраст и след претърпян предходен на 06.12.19г. пътен инцидент като пешеходец, но в добро общо здравословно състояние); като се вземе предвид и икономическата конюнктура в страната (към момента на настъпване на вредите минималната месечна работна заплата за страна е била 650 лв., а средният паричен годишен доход на едно лице по данни на НСИ за 2021г. е бил 7 657 лв., съдът намира, че дължимото обезщетение за неимуществените вреди следва да е в размер на **18 000 лв.** – 27.69 минимални работни заплати за страната към момента на получаване на травмата и 2.35 пъти средния паричен годишен доход на едно лице за цялата 2021г. На ищцата следва да бъде присъдена и законна лихва върху дължимото обезщетение за периода от предявяване на исковата молба, както се претендира, до окончателното изплащане на обезщетението.

В тази връзка съдът съобрази, че определеният по-горе размер е адекватен на претърпените болки и страдания и съобразно вида на травмата и всички други обстоятелства по настоящото дело, съпоставено с присъжданияте от българските съдилища обезщетения при подобна травма, но при отчитане на конкретните обстоятелства по всяко отделно дело (например фрактурата на раменната кост в горната трета е с разместване на фрагментите и оперативно лечение с медицински имплант, изискващ втора операция за изваждането му и по-продължителен възстановителен период – присъдена сума от 22 000 лв. с решение по в.гр.д. 3113/21г. на АпС-София за ПТП от 22.02.19г. и пострадало лице на 76 години; с решение по в.т.д. № 333/20г. на АпС-София за ПТП от 04.07.18г., недопуснато до касационна проверка, е присъдена сума от 20 000 лв.; или пък травмата е съчетана с контузия на главата с мозъчно сътресение при ПТП от 07.12.19г. – с решение по в.гр.д. № 439/21г. на АпС-Бургас е присъдена сума от 24 000 лв.).

За пълнота на изложението следва да се посочи, че действително на ищцата по предходно дело за присъждане на обезщетение на неимуществени вреди от счупване на лявата лакътна кост в долна трета при ПТП от 06.12.19г., е била присъдена сумата от 22 000 лв., но травмата е била с разместване на фрагментите, с контузия на носа, с контузия на гръдния кош, хематом в областта на лявата вежда, които допълнително са се отразили на интензивността на болките и страданията.

Поради горното насрещната въззивна жалба е неоснователна, а на ищцата следва да се присъди сума в размер на още 3 000 лв.

Възражението на ответника за наличието на съпричиняване на вредата от самата ищца, релевирано с отговора на исковата молба, което е поддържано и пред настоящата инстанция, е допустимо за разглеждане. Според ответника ищцата е допринесла с поведението си за настъпването на вредоносния резултат, тъй като не била предприела необходимите действия за осигуряване на собствената си безопасност като пътник в обществения транспорт, защото не се е държала здраво на предназначенията за това място – била е с чанта и пазарска количка и освен това е имала последиците от предходната травма на лявата ръка. Доказателствената тежест за установяване на този обективен по своя характер принос за настъпването на вредите е върху ответната страна.

По-горе бяха коментирани събраните по делото доказателства, от които се установи, че: ищцата е пътувала, седнала на седалка в дясната част на автобуса, в близост до втората врата и при приближаването към спирката, на която е трябвало да слезе (на разстояние от 20-30 метра преди спирката, *според св. Т.*), тя се изправила и застанала до вратата, задържайки се с едната си ръка за близкия лост до вратата; в едната си ръка държала пазарска количка с колелца, която се дърпа с ръка, а в другата ръка е имала дамска чанта; при предприетото от водача аварийно спиране ищцата е политнала и не е могла да се задържи вследствие на инерционните сили, изпуснала се е от лоста и е паднала на пода на автобуса върху лявата си ръка (*така от показанията ѝ като свидетел, снети в рамките на воденото досъдебно производство и от заключението на вещото лице на базата на записа от камерата в автобуса*). По делото не се установи ищцата да е нарушила правилата, установени за превоз на пътници (чл. 135 и чл. 137 от ЗДвП), нито пък хватателната способност на която и да е от двете ѝ ръце да е била намалена и тя да се е държала с увредена ръка. Освен това вещото лице сочи, че при движение на автобус със скорост от 17 км/ч., който удря рязко спирачка, почти на 100% е невъзможно човек да се задържи и да не падне, освен ако не е седнал, а в случая скоростта на автобуса е била 23.2 км/ч. Всичко това обосновава извода, че възражението за съпричиняване на вредите от действия на ищцата е неоснователно. Определеното по-горе обезщетение не следва да се редуцира.

По разноските.

За първата инстанция ищцата е направила разноси в общ размер на 1 620 лв. съобразно представения списък. На осн. чл. 78, ал. 1 от ГПК, съразмерно на уважената част от иска, на ищцата се дължи сумата от 1 121.54 лв., а са ѝ били присъдени с първоинстанционния съдебен акт 934 лв. Следва да ѝ се присъди сумата от **още 187.54 лв.**

Процесуалният представител на ищцата е осъществил безплатна правна помощ и е претендирал присъждането на адвокатско възнаграждение,

посочвайки сумата от 1 310 лв. в списъка на разноските (л. 205 от първоинстанционното дело). Дължимото възнаграждение от горната сума, съразмерно на уважената част от иска, възлиза на 906.92 лв., а първоинстанционният съд му е присъдил сумата от 980 лв. Не следва да му се присъжда допълнителна сума за възнаграждение за първата инстанция.

Първоинстанционното решение следва да се отмени за разликата над дължимата на ответника сума от 78.46 лв., представляващи разноски за първата инстанция, съразмерно на отхвърлената част от иска, до присъдената сума от 95.20 лв., на осн. чл. 78, ал. 3 от ГПК.

На осн. чл. 78, ал. 1 от ГПК с оглед уважената част от въззивната жалба на ищцата, на същата се дължи сумата от **60 лв.** (при материален интерес от 11 000 лв., уважената част е за 3 000 лв., а разноските възлизат на 220 лв., заплатена ДТ).

На осн. чл. 38, ал. 2 от ЗАдв., предвид оказаната безплатна правна помощ на ищцата въз основа на договор от 20.10.22г. (л. 53 от въззивното дело), в полза на адв. Я. Д. следва да бъде присъдена сумата от **910 лв.**, представляваща съразмерна част от дължимото възнаграждение от общо 1 820 лв., определено по реда на чл. 7, ал. 2, т. 3 от Наредба № 1 на ВАДв.С, имайки предвид защитавания материален интерес от 16 000 лв. (11 000 лв. по въззивната жалба и 5 000 лв. по насрещната въззивна жалба), съпоставено с уважената част от въззивната жалба (3 000 лв.) и отхвърлената част от насрещната въззивна жалба (5 000 лв.) - общо 8 000 лв..

Предвид отхвърлянето на насрещната въззивна жалба, разноски в полза на Гаранционен фонд (изразяващи се само в заплатена ДТ по насрещната въззивна жалба), не следва да се присъждат.

Воден от горното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 422/06.10.22г., поправено с решение № 475/01.11.22г., постановени по т.д. № 101/22г. на ВОС **в частите му**, с които на осн. чл. 557, ал. 1 от КЗ:

- Гаранционен фонд, гр. София, ул. „Граф Игнатиев“, № 2, ет. 4, БУЛСТАТ 121446665 е осъден да заплати на Д. И. П., ЕГН *****, с постоянен адрес гр. Варна, ж.к. „Младост“, бл. 147, вх. 7, ет. 5, ап. 110, обезщетение за неимуществени вреди /болки и страдания/, претърпени от ищцата като пътник в автобус „Соларис Урбино 12“ с рег. № В 8590 НХ, вследствие настъпилите травматични увреждания, получени като пряка и непосредствена последица от настъпилото на 13.05.2021г. ПТП, причинено от неидентифициран лек автомобил, **за разликата над**

сумата от 10 000 лв. до присъдената сума от 15 000 лв., ведно със законната лихва върху главницата от датата на депозиране на исковата молба 21.02.22г. до окончателното изплащане на задължението;

- е отхвърлен иска за горницата над дължимия размер от 18 000 лв. до предявения размер от 26 000 лева (като частичен иск от 30 000 лв.), на осн. чл.557, ал. 1, т. 1 от КЗ.

ОТМЕНЯ решение № 422/06.10.22г., поправено с решение № 475/01.11.22г., постановени по т.д. № 101/22г. на ВОС **в частите му**, с които:

- е отхвърлен иска на Д. И. П., ЕГН *****, с постоянен адрес гр. Варна, ж.к. „Младост“, бл. 147, вх. 7, ет. 5, ап. 110 против Гаранционен фонд, гр. София, ул. „Граф Игнатиев“, № 2, ет. 4, БУЛСТАТ 121446665, за заплащане **на горницата над присъдения размер от 15 000 лв. до дължимия размер от 18 000 лв.** като обезщетение за неимуществени вреди /болки и страдания/, претърпени от ищцата като пътник в автобус „Соларис Урбино 12“ с рег. № В 8590 НХ, вследствие настъпилите травматични увреждания, получени като пряка и непосредствена последица от настъпилото на 13.05.2021г. ПТП, причинено от неидентифициран лек автомобил;
- Д. И. П. със същия ЕГН и адрес е осъдена да заплати на Гаранционен фонд, гр. София **разликата над дължимата на ответника сума от 78.46 лв. до присъдената сума от 95.20 лв.,** на осн. чл. 78, ал. 3 от ГПК,

И ВМЕСТО НЕГО ПОСТАНОВЯВА:

ОСЪЖДА Гаранционен фонд, гр. София, ул. „Граф Игнатиев“, № 2, ет. 4, БУЛСТАТ 121446665 да заплати на Д. И. П., ЕГН *****, с постоянен адрес гр. Варна, ж.к. „Младост“, бл. 147, вх. 7, ет. 5, ап. 110, **сума в размер на още 3 000 (три хиляди) лева - разликата между присъдения размер от 15 000 лв. до дължимия размер от 18 000 лв.,** като обезщетение за неимуществени вреди /болки и страдания/, претърпени от ищцата като пътник в автобус „Соларис Урбино 12“ с рег. № В 8590 НХ, вследствие настъпилите травматични увреждания, получени като пряка и непосредствена последица от настъпилото на 13.05.2021г. ПТП, причинено от неидентифициран лек автомобил, ведно със законната лихва върху главницата от датата на депозиране на исковата молба 21.02.22г. до окончателното изплащане на задължението, на осн. чл.557, ал. 1, т. 1 от КЗ.

ОСЪЖДА Гаранционен фонд, гр. София, ул. „Граф Игнатиев“, № 2, ет. 4, БУЛСТАТ 121446665 да заплати на Д. И. П., ЕГН *****, с постоянен адрес гр. Варна, ж.к. „Младост“, бл. 147, вх. 7, ет. 5, ап. 110, **сума в размер на още 187.54 (сто осемдесет и седем лева и петдесет и четири ст.) лв. ,**

представляващи разноси за първата инстанция, както и сумата от **60 (шестдесет) лв.**, представляващи разноси за въззивната инстанция, на осн. чл. 78, ал. 1 от ГПК.

ОСЪЖДА Гаранционен фонд, гр. София, ул. „Граф Игнатиев“, № 2, ет. 4, БУЛСТАТ 121446665 да заплати на адв. Я. Д. Д. от АК-София с ЛН 1900672110, сумата в размер на **910 (деветстотин и десет) лв.**, представляващи адвокатско възнаграждение за въззивната инстанция, на осн. чл. 38, ал. 2 от ЗАдв.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния касационен съд в едномесечен срок от съобщението до страните, при наличието на предпоставките за допускане на касационното обжалване съобразно чл. 280, ал. 1 и ал. 2 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____